ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನು ಕಾರಣವೋ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತುಂಬಾ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ತುಂಬಾ ಗದ್ದಲ ಮಾಡುವ ಜನ, ನಮಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಆಕ್ಷೇಪವನ್ನು ಈ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ಏನಿತ್ತೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಅತ್ತ ಸೊಸೆಯು ಜಗಳದಂತೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದು ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಆಗಿ . ಈ ಸಭೆಯು ಸಹವಾಸ ಬೇಕಿಯು ಸಹವಾಸ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು. ಗೌರವ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವುಗಳು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯಾಗಲೀ ದರೋಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಿ ರಕ್ತ ಇರುವವರು, ತುಂಬಾರು ಮತ್ತು ನವ ಚೈತನ್ಯ ಇರುವವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮಾತನಕ್ಕಂಥ ಭಾಷಣದಿಂದಲೇ ಇವರುಗಳ ಥೋರಣೆ ಏನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಅಗೌರವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಭಾಷೆ. ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "I am sorry" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನೊಂದಿದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿ. ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ಗೇಟ್ ಪಾಸ್ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯ ಈಗಾಗಲೇ ಮೇಲಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಆ ದಿವಸ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನನ್ನ ಬಾಯೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ದಿವಸ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದಿವಸ ನನ್ನ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಅಗೌರವವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಈ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಗೌರವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಬರ್‌ನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "Making a mountain out of a mole hill" ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ನನ್ನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ನಾನು ಅಗೌರವ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಡ್ಯೂಯರ್ ಪರ್ಸನಾಲಟೀಸ್ ಎಂದು ಏನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಅದರಂತೆ ನಾನು ಏನೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ನನಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಖಾತೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಶೇಠ್.—ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾರೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will give my ruling the next day.

Demands Nos. 21, 23 and 25.

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development and Co-operation).—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move the following demands :

"That a sum not exceeding Rs. 69,00,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Rural Development."

(SRI P. M. NADGOUDA)

"That a sum not exceeding Rs. 2,10,83,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Co-operation".

"That a sum not exceeding Rs. 3,65,79,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Community Development Projects, National Extension Service and Local Development Works".

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 69,00,000 including the sums already voted on account be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of 'Rural development'."

The other Demands, namely, 23 and 25 are also before the House.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಏನಿದೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಿರುವಂತೆ ನಮಗಾರು 6,45,62,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುವ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ಬಾರಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತ್ರ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಭಾರಿಯಾಗಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಾವೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಒಂದು ಸರಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾದರೂ ಸರಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ "ತಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾ ಭಾರ" ಎನ್ನುವಂತೆ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದಾರೆ ಮತ್ತು "ಹೊಟ್ಟೆಗೇ ಹಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ" ಎನ್ನುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಇರಾಖೆಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಂತಹ ಇರಾಖೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಇರಾಖೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹೊರೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರು ಹಣಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಇರಾಖೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಬಿಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇದರಿಂದ ಉಳಿತಾಯವಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಇಂದು ಆಗತ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ "ತಲೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾ ಭಾರ" ಎನ್ನುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೂ ಇಂತಹ ಇರಾಖೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯವಿದು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಹೆಳೆದು ಅದನ್ನು

ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಳೆದ ಸಾರಿಯ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

> 'ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಧಾರೋ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಕೆಲವು ಇವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಶಾಭಾನುಗಿರಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುದಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.'

ಈ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದ ಸಾರಿಯ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅಷ್ಟಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಪುನಃ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂ ಎಂಬಂತೆ ಇರ್ಲಾಗಿದೆ. Co-operatives have become grazing grounds for unscrupulous co-operators. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಟಿ. ಎ. ಪಿ. ಸಿ. ಸಂಘ ಎಂದು ಒಂದು ಸಂಘ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ರೂಲ್ಸು ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಂಘ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡು ಸಲ ಅಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋಸಾರಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದೆ. ಅನಂತರ ನಾನೇ ಸುಮಾರು 13 ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 20–9–67 ರಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಬಂತು. ತದನಂತರ 24–1–68 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮುಗಿದು ಫೈನರ್ ಆಗಿ ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು : Action is being taken to supersede the committee, ಎಂದು ನನಗೆ ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಎಕ್ಸಾಂಪಲ್ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಾಹೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅರಕಲಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತವನ್ನು ಸ್ವಾಹಾ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಹಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಒಂದೇ ದಿನ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ದಿನದ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಸ್ವಾಹಾ ಮಾಡಿದ್ದ ಭತ್ತವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬರಿಸಿದರು. ಮತ್ತು ರಾತ್ರಿ ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಟೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಮಾರನೇ ದಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಗೋ ಡೌನ್ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿಯೇ ಅರಕಲಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಹಾ ಮಾಡಿದ್ದ ಭತ್ತ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನೇ ಪುನಃ ರಾತ್ರೋ ರಾತ್ರಿ ರಾತೋರಾತ್ರಿ ಗೋಡೌನಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇರುವ ಗೋಡೌನಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ರೆಡಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನೇ ಆ ನಂತರ ಖುದ್ದಾಗಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರವರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ What is this nonsense ? You visit both the places on the same day. ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇರೆ ಪುನಃ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ವರು ಬಂದು ಇವೆರಡು ಗೋಡೌನುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಒಂದು ಗೋಡೌನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭತ್ತ ಇತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಗೋಡೌನಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಖಾಲಿ ಗೋಡೌನು ಇತ್ತು, ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದುಬಂತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿನ ಕಮಿಟಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು 24–1–1968 ರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರು ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತದನಂತರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಭಕ್ತರ ಪ್ರಭಾವ ತಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಭಕ್ತರುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದುವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಜೆಲ್ಲೆಯಾದರೂ ಏನು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ರಾಮನಗರದ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಯಲ್ಲಿಯೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸಿನವರು ಆಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಲ್. ಸಿ. ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ರೇಟುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರೇಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರಕಾರ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆರ್ನಾ ರಶೀತಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ರಾಜ್ಯದ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹೀಗೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ದೇತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ :

> Co-operatives are formed by people who are interested in a common objective to promote the interests of the common man without being exploited by middlemen and to get maximum benefit at minimum cost.

ಇದು ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಡ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನರಿಂದ ಆಗುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟಗಳೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ರೂಢಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರ ಇಂತಹ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂದು ಏನು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರಕಾರದವರೇ ಸಹಾಯ ಸಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಸರಕಾರವೇ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಟ್ರೋಲು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಫೀಷಿಯಲೈಸೇಷನ್, ಕಾಮನ್ ಮ್ಯಾನ್‌ನನ್ನು ಮಿನರ್ ಮ್ಯಾನ್‌ಗಳವರು ಎಕ್ಸ್‌ಪಾಲ್ಲಯಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಸರಕಾರದವರೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. They are simply officialising everything. ಹೀಗಾಗಿ ಕಾಮನ್ ಮ್ಯಾನನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜನ ಜೀವನ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಹ ಯಾವ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈಗ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವಾಗ ಮೂರು ರೀತಿಯಾದ ಸಿಸ್ಟಂಗಳಿವೆ. ಮೊದಲು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನಂತರ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಎಲ್ಲ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೂ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಅನಂತರ ಪ್ರೈಮರಿ ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕರ ಬಡ್ಡಿ ದರದ ಮೇರೆ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಶೇಕಡಾ ಆರರ ಬಡ್ಡಿ ದರದಂತೆ ಖಾಸಗಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಶೇಕಡಾ 9 ರಿಂದ ಒಂಬತ್ತೂವರೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಂತೆ ಕೊಡಕ್ಕದು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರಿಂದ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕರಂತೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಕೊಡುವಾಗ ಶೇಕಡಾ 7½ ದರದ ಬಡ್ಡಿಯ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಪೇರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಉಳಿಕೆಯಾದ 90 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೇ ಶೇಕಡಾ ಏಳುವರೆಯಂತೆ ಬಡ್ಡಿದರ ಬೀಳುಕ್ಕದೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಶೇಕಡಾ ಎಂಟರವರೆಗೂ ಬಡ್ಡಿದರ ಬರುತ್ತದೆ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರೇನೋ ರೈತರಿಗೆ

ಅನುಕೂಲವಾಗಲ ಎಂದು ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕುವರೆಯಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಬಡ್ಡಿದರ ಎಲ್ಲಿ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಕೊಡುವ ದರಕ್ಕಿಂತ ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ರೇಟು ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕಮರ್ಷಿಯರ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಮೂರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದೇ ಖಾಸಗಿ ಜನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ಕೊಡುವಾಗ ಶೇಕಡ 9 ರಂತೆ ರೇಟು ಬರುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಡ್ಡಿದರ ಅವರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಂದು ನಮೂಹವೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು 68 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಬರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇಲ್ಲ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮನಾಪಲಲ್‌ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ರೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಸ್ಪೋರೇಜು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ, ಸಪ್ಲೈ ಮತ್ತು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ The storage, distribution, supply and control things like Sugar and other things, ... ಹೀಗೆ ಮನಾಪಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ Incompetency, corruption, forgery and other offences which are punishable under the Indian Penal Code .....ಇದು ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟು ಇದೆ ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅನಂತರ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರ ಕೋರ್ಟು ಇದೆ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಳಿಯ ಜೋಪಿಗಳವರನ್ನು ಕಾವಾಡುವಂತಹ ಬಳಿ ಜೋಪಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬಳೇ ಜೋಪಿಯವರನ್ನು ಕಾವಾಡುವಂತಹ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರೋಸ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಈ ಇರಾಜೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಪಿನಲ್ ಕೋಡ್ ಪ್ರೊವಿಜಿನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಳಗಿನ ಹುಳುಕನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಮನಾಪಲ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದ ಅನುಕೂಲಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಇರಾಜೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಮೊದಲು ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಲೋಕಲ್ ಮನಿ ಲೆಂಡರ್ಸ್ ಇವರ ಕೊರಳು ಮಾದ್ದಿರಿ. ಗುಡ್‌ವಿಲ್‌ದಿಂದ ಸಿಗತಕ್ಕಂಥ ಸಾಲ ರೈತರ ಕೈ ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಗುಡ್ ವಿಲ್ ನಂಬಿಕೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಈಗ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಈ ಮನಾಪಲಯನ್ನು ಮೊದಲು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಆಂದರೆ ಜನತೆಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ 68 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

> "It will save many crores of rupees to the Government also It will help to create individual self-confidence. Let them function on a competitive basis."

ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಪಾರಲಂಟರಿ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್‌ಗಳು ಆಗಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಫಿಲೈಜೇಷನ್ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಸೆಲ್ಫ್ ರಿಸ್ಪೆಕ್ಟ ಸೆಲ್ಫ್ ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಮನ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇರತಕ್ಕವರು ಒಂದು ಸಂಘ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ಏನಾಗಿದೆ ಆಂದರೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಅಂದರೆ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವವರು ರಾಜಕೀಯ ಪುಢಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಸರಕಾರದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಬ್‌ಸೀಡೀ ಮೆಂಟೆನನ್ಸ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ತಂದು ಅದನ್ನು ತಾವೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಬ್‌ಸೀಡಿ ಮತ್ತು ಮೆಂಟೆನನ್ಸ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ನೀಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮೊದಲು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಹಣವನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಇದು ಒಂದು ಡುಯೆಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಆಗಿದೆ. ಆದುರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಬಡ್ಡಿ ದರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದೊಂದು ಬಾಹ್ಯಣ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹಾಗು ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ಸೇವಕ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ನಂದಾಜೀಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕಂಡು ಬರತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ದಿನ ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ನೂರಾರು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ನಷ್ಟವು ಬಡ ಬೋರೇ ಗೌಡನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಪುನಃ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಕೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯ ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1950–51 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಅಂಡ್ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ 238 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ; 1965-66ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 3556 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ 2080 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಈಗ ಅದು 9763 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಆಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದು 15 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದು 4.7 ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗ ಬೇಕಾದುದು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಟಾಪ್ ಹೆವಿ ಎಕ್ಸಪೆಂಡಿಚರ್ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಬೇಕಾದುದು ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು. ಅಲ್ಲಿ 15 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ 4 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದು ನಾಚಿಕೆಪಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾರದು. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ತಲಾಗಿಂತ ಪೇಟದ ಭಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನು ಆಗ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎ.ಇ.ಎಸ್. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪೆಚ್ಚು 1,80,62,000 ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಮೂರು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಥವಾ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗುತ್ತದೆ? ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಉಪವಾಸ ಇರುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಬಳ ಪಡೆದು ಜೋಬಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎ.ಇ.ಎಸ್.ನ್ನು ಮೊದಲು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು. ಎ.ಇ.ಎಸ್.ನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್‌ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕ ಮಂಡಲ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಕೆಟ್ ಲೆಸ್ ಟ್ರಾವಲರ್ಸ್ ತರಹ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಓಟು ಕೊಟ್ಟು ಚುನಾಯಿಸಿದ ಸದಸ್ಯರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಇರಬೇಕಾಗಿದ್ದವರು ಐದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಎಂಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ರೀ-ಎಲೆಕ್ಷ

ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯುವುದು ಇದೊಂದು ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಇದು ಹಗಲು ದರೋಡೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ ಬೋರ್ಡ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಹುಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಳಿಸುವುದಾದರೆ, ಜನರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ ನಂಬಿಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ ಬೋರ್ಡ್ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

1-00 P.M.

ನಾವು ದೂರುತ್ತಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಹು ಭಾಗದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮುಂದೆ ಬರುವ ರೋಕರ್ ಬೋರ್ಡ್ಸ್ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ಹಿಂದೆ ಚುನಾಯಿತರಾದವರನ್ನೇ ಎಂಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಜನತೆ ಬಹಳ ಬೇಸತ್ತಿದೆ. ಮರು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಅವರು ಹೋದ ಕಡೆ ಜನ ಹೊಡೆಸಿಯಾರು. ಮೊದಲು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ನಡೆಸದೆ ಹೋದರೆ ಅದು ನಿಮಗೆ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲರು ಇವರು ಅಲ್ಲರುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಹರಲ್ಲದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ನನಗೆ ಇನ್ನು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ (ಹಡಗಲಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಸಹಕಾರ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಜನಜೀವನ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಪಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತಿರಾಜ್ಯ ಈ ಮೂರು ಖಾತೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ರಕ್ತನಾಳಗಳಂತೆ ಇವೆ, ಶ್ವಾಸನಾಳಗಳಂತೆ ಇವೆ. ಈ ಮಹತ್ವವಾದ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಾಡಗೌಡರು ಅಷ್ಟೇ ಸಮರ್ಥರಿದ್ದಾರೆ, ಜನಪ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂಥ ಸರಳ ಜೀವಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಚಿವರಿರುವುದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನತೆಯ ಭಾಗ್ಯ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಸಹಕಾರ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ, ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಎನ್ನತಕ್ಕುದು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಜನಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ. ಜನಜೀವನದ ಅಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿವೆ. ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಿಚಾರವಾಗಲೀ, ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಲೀ ಎಲ್ಲ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರು, ರೈತರು, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ, ಬೀನುಗಾರಿಕೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ರಂಗ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಅವರವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ, ಪ್ರಬುದ್ಧವಾನವಾಗಿ, ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಭದ್ರವಾದ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ, ಭವ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ)

ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬಹುದಾದರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 14,871 ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದುದು ಇಂದು 19,502 ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇವೆ; ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 24 ಲಕ್ಷದಷ್ಟಿದ್ದುದು ಈವಾಗ 36–38 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯತ್ವ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳ 102 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 220 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೇ ಅದರ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಹ ಭದ್ರವಾಗಿ, ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ 1961 ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇದ್ದುದು ಈಗ ಅದರ ಹತ್ತು ಪಟ್ಟು ಎಂದರೆ 20 ಕೋಟಿಯವರೆಗೂ ಏರಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಏಂದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬಾಗಿರತಕ್ಕ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಜೀವನೋಪಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಸಹಕಾರಿ ರಂಗ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಖಾತೆಯನ್ನು, ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಲಾಘನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮುಂಜೆ ಬರೀ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೋ ಕೆಲವರಿಗೆ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿದ್ದ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗ ಈ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯನ್ನು, ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸಂಘಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೇನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಉಪಯೋಗ ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಂದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ರೀ ಫೈನಾನ್ಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕಂತಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು, ತುಂಗಭದ್ರ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆ, ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಅಡಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ರೆಕ್ಲಮೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಏರಿಯಾ ಅಂಡರ್ ತುಂಗಭದ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಅಂಡ್ ಭದ್ರ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಹೀಗೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ, ಕಾಯಿಪಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ, ಜನರಿಗೆ ಅತಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಸಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಸಹಕಾರಿಕ್ಷೇತ್ರ ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ರವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಂಜೇ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಸಹಕಾರಿ ಖಾತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿರಬಹುದು. ಲೋಪದೋಷಗಳಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕದು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ದೇವ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ನಿಸರ್ಗದತ್ತವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನವನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸೇವೆಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇವಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಸರಕಾರವೇ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರ ಪಾತ್ರವಿರುವ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೂ ಅದು ಜನರ ತಪ್ಪೇ ಹೊರತು ಸರಕಾರದ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಸರಕಾರ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಎಲೆ ಜನೆಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ತಕ್ಷಣ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರೋಪದೋಷವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಧುರೀಣರು ಅವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ರೀತಿ ಸರಕಾರದ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದುಂಟು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಮತ್ತು ಆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿವೆ, ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿವೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬ್ಯಾಂಕು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ತರುತ್ತೇನೆ. ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗ ಮೊದಲು ಎನ್ ಇ ಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಬರೈಬ್ಲ್ ಸ್ಕೀಂ ಇತ್ತು. ಈಗ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎನ್ ಎ ಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಏನೋ ತೊಡಕಿನಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದೋ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಿರುವ ಕೆಲಸ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಾವಿಗಳ ಸಾಲ ಅಥವಾ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು ಮಂಜೂರಾಗುವುದನ್ನು ಹೆಂಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸರಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಅದು ಪೂರೈಕೆಯಾಗಿ ತುರ್ತಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ವಿಳಂಬವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಅಥವಾ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜನರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಕೆಟ್ಟವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಿಳಿಯ ಜೋಪಿಯನ್ನು ಹಾಕುವವರು ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದವರು ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ದೂರಲು ಅದರಮೇಲೆ ಆರೋಪಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಸರಕಾರದ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಂದ ಅನೇಕ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಪ್ರೊಸೆಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂಬುದಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು 14-15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಡಗಲಿ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದಲೂ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಿಟ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಹೇಳಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಕೂಡ ನಿಧಾನವಾಗಬಾರದು. ಈ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲೂ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಿಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟೂರು ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಲೆವಿ ಜೋಳವನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಸಹಕಾರಿ ರಂಗವದು ದೊಡ್ಡವರ ಜಾತ್ರೆ
ಅದಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವ ಹಣವು ಲಕ್ಷಯದ ಪಾತ್ರೆ
ಸಣ್ಣವರು ಒಡಾಡಿ ಮಾಡಿದರು ಯಾತ್ರೆ
ಸಿಗಲಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಜಿಡ್ಡಿಗೂ ಮಾತ್ರೆ.

ಈ ರೀತಿ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಬಿಯವರು ತಕ್ಷಣ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಲಿ. ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ)

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎನ್ ಇ ಎಸ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಎನ್ ಇ ಎಸ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಂದ ಆಗಿರುವುದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ. ಎನ್ ಇ ಎಸ್ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೋಆರ್ಡಿನೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಗೆ ಬರುವ ಹಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು, ಒಬ್ಬರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಶಾಸಕ ಆಗಿರಲು ಈಗ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಇರಲು ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಶಾಸಕನಾಗಿಯೂ ಒಬ್ಬರೇ ಇರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಎರಡು ಕಡೆಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗದಿರಬಹುದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಬಿಲ್ಲು ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜಿನಲ್ಲಿದೆ, ಹಾಗಾಗಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕು, ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಧಿಕಾರ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ, ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಏಳ್ಗೆ ಬಹಳ ಇಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಎಂ.ಎಲ್.ಎಗಳು ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲೇ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಆ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎನ್.ಇ.ಎಸ್.ನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರಲ್ಲಾ—ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯ ಏನು, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಧರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The discusssion will continue on Monday. Now, I will take up the next item on the agenda. The next item is the call attention by Sriyuths Sayanak and Krishnan. The Hon'ble Minister for Health and Housing is not here. He has taken my permission and therefore, this will be taken up later. So, the next is call attention notice by M. Bommai.

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE.

Re : **Failure of Groundnut and Chillies crop in Kundagol Taluk**

Sri S. R. BOMMAI (Kundagol).—I call the attention of Hon'ble Minister for Agriculture and Education to the failure of ground-nut and chillies etc., in Kundagol Taluk.